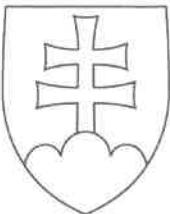

Príloha č. 2

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 42Cob/22/2023-612 zo dňa 20. februára 2024

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Novotnej a členiek senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a JUDr. Andrey Gindlovej v právnej veci žalobcu BFF Central Europe s.r.o. so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 44 414 315, zastúpeného advokátskou kanceláriou LEAGLE s.r.o., so sídlom Kuzmányho 3997, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 36 856 509 proti žalovanému Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom Nemocničná 581/2, 972 01 Bojnica, IČO: 17 335 795, zastúpeného advokátkou JUDr. Gabrielou Reichovou, so sídlom Pavla Mudroňa 26, 036 01 Martin, o zaplatenie sumy 269.941,36 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti II a III výrokovej vete a o odvolaní žalovaného proti I a III výrokovej vete Rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 10Cb/7/2019-522 zo dňa 9. júna 2022 takto

r o z h o d o l:

I. Návrh žalobcu na prerušenie odvolacieho konania zamieta.

II. Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 10Cb/7/2019-522 zo dňa 9. júna 2022 v prvej výrokovej vete potvrdzuje.

III. Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 10Cb/7/2019-522 zo dňa 9. júna 2022 v druhej výrokovej vete mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.720,- Eur v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 10Cb/7/2019-522 zo dňa 9. júna 2022 v tretej výrokovej vete mení tak, že žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

V. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

O d ô v o d n e n i e

Prvoinštančné rozhodnutie

1. Okresný súd Prievidza napadnutým rozhodnutím v prvej výrokovej vete zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 269.941,36 Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania do zaplatenia, pričom vo výroku špecifikoval jednotlivé sumy a dátumy, od ktorých bol žalovaný zaviazaný platiť 9%-ný ročný úrok z omeškania. Zároveň v tejto výrokovej vete žalobcovi priznal paušálnu náhradu trov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40,- Eur a stanovil lehotu na zaplatenie 30 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj platobné miesto a číslo účtu. V druhej výrokovej vete vo zvyšku žalobu zamietol. V tretej výrokovej vete rozhadol o náhrade konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 80 %, ktorý je mu povinný zaplatiť žalovaný s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Prvoinštančný súd v odôvodnení uviedol, že žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia pohľadávky vo výške 269.941,36 Eur s príslušenstvom, ktorú žalobca nadobudol Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 2018/04/46 zo dňa 17.4.2018, ktorá predstavovala nezaplatené faktúry, ktorými právny predchadca žalobcu, spoločnosť INTRAVENA s.r.o. so sídlom v Prešove fakturovala žalovanému cenu za dodané lieky, liečivá a zdravotnícky materiál.

3. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že žalovaný sa v odpore proti platobnému rozkazu bránil tým, že pohľadávky, ktoré žalobca mal nadobudnúť zmluvou o postúpení pohľadávok, neboli postupiteľné podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonného z dôvodu, že ich nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia. To odôvodnil tým, že je príspevkovou organizáciou Trenčianskeho samosprávneho kraja, hospodári s majetkom VÚC za účelom poskytovania zdravotnej starostlivosti a podľa § 87 ods. 4 zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov, na majetok vo vlastníctve VÚC nemožno zriadniť záložné právo, ani zabezpečovací prevod práva, uskutočniť výkon rozhodnutia, konkurné konanie a vyrovnanie konanie podľa osobitných predpisov. Podľa žalovaného je zmluva o postúpení pohľadávok absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonného, na základe čoho žalobca neboli v súdnom konaní aktívne legitimovanou stranou sporu. Podľa žalovaného tento hospodári len s majetkom VÚC a preto nemôže byť pohľadávka uplatnená voči nemu žalobcom postihnutá výkonom rozhodnutia. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. III.ÚS/658/2017, v ktorom boli potvrdené právne závery rozsudku NS SR vo veci sp. zn. 3Cdo/2/2016 z hľadiska ústavnoprávneho. Poukázal tiež na rozhodnutie pléna ÚS SR 111/2001 zo dňa 4.7.2012, ktoré sa týkalo exekučnej imunity. Otázkou exekučnej imunity sa zaoberal aj ESEL riešiaci stážnosť č. 35763/97 vo veci Al Adsani verus Spojené kráľovstvo,

čo konštatoval v spomínanom rozhodnutí aj Ústavný súd SR.

4. Žalobca argumentoval, že postúpiť možno každú pohľadávku s výnimkou tej, ktorej postúpenie vylučuje Občiansky zákonník v § 525 ods. 1 alebo iný všeobecne záväzný predpis alebo dohoda účastníkov. Pohľadávky, ktoré nemôžu byť predmetom postúpenia z dôvodu, že nemôžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia, zákon rozumie pohľadávky verejnoprávneho charakteru, akými sú dane, zdravotné odvody, pokuty, penále, zvýšenie dane, teda príjmy štátneho rozpočtu, štátnych fondov, kde spoločnou črtou je, že štát tu dominuje ako subjekt, ktorý povinnosť platiť poplatok ukladá adresátovi zákonom. Predmetom postúpenia boli pohľadávky voči žalovanému z titulu dodania tovaru z obchodno-záväzkového vzťahu, ktorých postúpenie zákonom nie je vylúčené.

5. Žalovaný sa bránil tým, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva tvrdenie žalobcu, že pohľadávky, ktoré nemôžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia zákon rozumie len pohľadávky akými sú dane, zdravotné odvody, pokuty, penále, zvýšenie dane alebo príjmy štátneho rozpočtu, štátnych fondov, kde spoločnou črtou je, že štát tu dominuje ako subjekt, ktorý povinnosť splatiť poplatok ukladá adresátovi tejto povinnosti zákonom. Podľa žalovaného pohľadávkami, u ktorých je platné postúpenie v zmysel § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčené sú aj tie, u ktorých výkon rozhodnutia vylučuje aj osobitný právny predpis. Žalovaný zotrval na tom, že zmluva o postúpení pohľadávok je absolutne neplatným právnym úkonom a žalobca nemá aktívnu legitimáciu v spore.

6. Prvoinštančný súd z vykonaného dokazovania zistil, že faktúrami, ktoré tvoria prílohu č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok č. 2018/04/46 zo dňa 17.4.2018 spoločnosť INTRAVENA s.r.o. so sídlom v Prešove fakturovala žalovanému na základe jednotlivých objednávok cenu za dodané lieky, liečivá a zdravotnícky materiál v celkovej sume 269.941,36 Eur. Žalovaný v lehote splatnosti faktúry nezaplatil. Zmluvou o postúpení pohľadávok boli pohľadávky z predmetných faktúr postúpené žalobcovi ako postupníkovi. Postupca oznámil žalovanému, že postúpil postupníkovi pohľadávky v celkovej výške 269.941,36 Eur, pričom prílohou oznamenia bol zoznam faktúr, za základe ktorých vznikli postúpené pohľadávky. Žalovaný prevzal oznamenie o postúpení pohľadávok 20.4.2018. Žalobca od 1.5.2018 zmenil obchodné meno z Magellan Central Europe s.r.o., pod ktorým je označenie ako postupník v zmluve o postúpení pohľadávok na BFF Central Europe s.r.o.

7. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný splatné faktúry v počte 119 kusov v sume 269.941,36 Eur, ktorých zaplatenia sa žalobca v predmetnom súdnom spore domáhal nezaplatil. Nebola sporná výška pohľadávky, pretože žalovaný ju ani čo do základu ani čo do výšky nenamietal. Nebola sporná existencia zmluvy o postúpení pohľadávok. Sporné bolo, či zmluva o postúpení pohľadávok je platným právnym úkonom a teda či žalobca je aktívne legitimovanou stranou sporu v súdnom konaní v súvislosti s tým, či sa na žalovaného vzťahuje exekučná imunita, prípadne sa exekučná imunita vzťahuje na jeho majetok. Prvoinštančný súd v odôvodnení svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že obrana žalovaného nebola opodstatnená. Z cit. ust. § 525 ods.1 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva, že nemožno postúpiť pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Postupiteľným právom je pohľadávka, ktorú má veriteľ voči dlžníkovi, pričom podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je okrem iného spôsobilý predmet postúpenia, t.j. aby išlo o pohľadávku spôsobilú na postúpenie. Právny poriadok vymedzuje osobitné

kategórie pohľadávok, ktoré nemôžu byť predmetom postúpenia. Tie predstavujú výnimku z princípu všeobecnej prevoditeľnosti práva veriteľa na plnenie. Vo všeobecnosti platí, že nemožno postúpiť pohľadávky, ktorých postúpenie vylučuje samotný Občiansky zákonník v § 525 ods. 1 alebo iný všeobecne záväzný právny predpis alebo dohoda účastníkov záväzkového právneho vzťahu (§ 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zákon vymedzuje nepostupiteľné pohľadávky tak, že ide o pohľadávky, ktoré nemôžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. Právny poriadok SR neobsahuje osobitné ustanovenia, ktoré by riešili postúpenie pohľadávok voči príspevkovým organizáciám, ktorou je aj žalovaný, ktorý hospodári s majetkom vyššieho územného celku za účelom poskytovania zdravotnej starostlivosti. Podľa názoru súdu postúpené pohľadávky uplatňované v prejednávanej veci na zaplatenie voči žalovanému, nepredstavujú nespôsobilý predmet postúpenia podľa cit. ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, to znamená, že obsah postúpenej pohľadávky sa so zreteľom na ochranu záujmov dlžníka v súvislosti so zmenou v osobe veriteľa nezmenil, ale ani nezhoršil.

8. Prvoinštančný súd ďalej argumentoval tým, že žalovaný ako príspevková organizácia má časť svojich nákladov pokrytých tržbami, pri svojej činnosti disponuje aj iným majetkom, ako je majetok, ktorý mu je zverený do správy a disponuje aj inými peňažnými prostriedkami, ako sú mu poskytnuté z rozpočtu vyššieho územného celku. Žalovaný vykonáva podnikateľskú činnosť vo vlastnom mene v oblasti ubytovania, nakladania s nebezpečným odpadom, v oblasti nakladania s odpadmi, prenájom nehnuteľností, prevádzkovanie bazéna, sauny, parkovania, z ktorých má vlastné príjmy. To, že má vlastné príjmy, vyplýva z § 24 ods. 7 zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy.

9. Prvoinštančný súd ďalej argumentoval tým, že „Z výkazu ziskov a strát k 31.12.2018 predloženého žalobcom vyplýva, že tržby za vlastné výkony a tovar žalovaného predstavovali sumu 23.477.137,05 Eur, ktoré tvorili tržby z predaja služieb. Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti žalovaného prestavovali sumu 11.762.871,40 Eur. Uvedené údaje sú z roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok. Z listiny označenej ako Poznámky k 31.12.2019 vyplýva, že žalovaný vykonáva podnikateľskú činnosť. V čl. III. označenom ako Informácie o údajoch na strane aktív súvahy pod bodom B 1. - Pohľadávky, sú uvedené pohľadávky voči odberateľom v sume 4.026.280,83 Eur netto a z popisu pohľadávky je zrejmé, že najvýznamnejšie sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniám. Pod bodom B 2. - Finančný majetok, sú uvedené ceniny k 31.12.2018 v sume 1.193,90 Eur a v sume 360,02 Eur k 31.12.2019, finančné prostriedky na bankových účtoch k 31.12.2018 v sume 563.842,04 Eur a v sume 520.479,95 Eur k 31.12.2019. V čl. IV pod bodom B 1 - Záväzky je uvedená rezerva ostatná dlhodobá na súdny spor BFF (pôvodný veritelia ISS Facility, Lima, Intravena, Pulimedical) v sume 1.103.775 Eur, predpokladaný rok použitia 2021. Zo záväzkov po lehote splatnosti je najvýznamnejšou položkou záväzok voči spoločnosti BFF Central Europe, ktorej boli postúpené pohľadávky dodávateľom (Lima, Intravena, ISS Facility, Pulimedical) a ich suma ku dňu závierky predstavuje 1.990.592,62 Eur. Pod bodom B písm. c/ je uvedený popis významných položiek záväzkov, záväzok voči dodávateľom - spoločnosť BFF Central Europe postúpené pohľadávky od viacerých dodávateľov zdravotnej techniky, liekov, ŠZM, ktorý ku dňu 31.12.2018 predstavoval hodnotu 2.002.559,22 Eur a ku dňu 31.12.2019 hodnotu 1.990.592,62 Eur. V čl. V. - Informácie o výnosoch a nákladoch sú pod bodom 1 - Výnosy, uvedené okrem iného aj tržby z prevádzky prenájmu za ubytovanie v slobodárni a prenájmu priestorov neštátnym lekárom a cudzím osobám k 31.12.2019 v sume 266.730,07 Eur

a k 31.12.2018 v sume 263.078,56 Eur. Tržby z prenájmu za ubytovanie v slobodárni k 31.12.2018 predstavovali sumu 63.292,30 Eur a k 31.12.2019 sumu 63.182,02 Eur. Tržby z prenájmu priestorov neštátni lekári a cudzí predstavovali k 31.12.2018 sumu 58.831,- Eur a k 31.12.2019 sumu 63.168,97 Eur. V správe je konštatované, že celková výška výnosov k 31.12.2019 bola vykázaná vo výške 43.554.269,92 Eur, čo predstavuje nárast výnosov oproti roku 2018, kedy bola celková výška výnosov vykázaná vo výške 36.401.999,08 Eur.“

10. Prvoinštančný súd ďalej argumentoval tým, že žalobcovi postúpené pohľadávky nepredstavujú nespôsobilý predmet postúpenia z dôvodu uspokojovania verejných potrieb tak, ako to uvádzal žalovaný. Nešlo o postúpenie prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie. Žalovaný ako bolo preukázané, ako príspevková organizácia VÚC má časť svojich nákladov pokrytých vlastnými tržbami a pri svojej činnosti disponuje aj inými peňažnými prostriedkami, než sú prostriedky poskytnuté z rozpočtu VÚC, ktoré nepodliehajú exekúcii. V danom prípade ide o pohľadávky zo súkromnoprávneho záväzkového vzťahu. Zákaz postúpenia verejnoprávnych pohľadávok sa týka len tých pohľadávok, ktoré vznikli z výkonu verejnej moci, ktorá bola príslušnému subjektu zverená na základe zákona, napr. dane, poplatky, pokuty. Pohľadávky za dodaný zdravotnícky materiál nepatria medzi pohľadávky verejnoprávneho charakteru. Postúpením pohľadávok voči žalovanému žalobcovi neboli porušený § 525 ods. 1, veta druhá Občianskeho zákonníka v spojení s § 8 ods. 4 zák. č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov. Postúpenie pohľadávok bolo prípustné, pretože pohľadávky voči žalovanému nemali verejnoprávny, ale súkromnoprávny charakter, v dôsledku čoho môžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia. Súd mal jednoznačne preukázané, že žalovaný pri výkone svojej podnikateľskej činnosti hospodári nielen s majetkom zriaďovateľa Trenčianskeho samosprávneho kraja, ale disponuje aj vlastným majetkom a vlastnými prostriedkami, ktoré nadobudol z vlastných zdrojov výkonom podnikateľskej činnosti a práve tento majetok môže byť postihnutý výkonom rozhodnutia. Na žalovaného sa preto nevzťahuje § 8 ods. 4 zák. č. 446/2001 Z.z., ktorý sa vzťahuje len na majetok vo vlastníctve VÚC.

11. Prvoinštančný súd ďalej poukázal na rozsudok NS SR 3Cdo/2/2016, pričom uviedol, že v tomto rozsudku dovolací súd riešil obdobný právny problém ako v prejednávanej veci. Odcitoval časť odôvodnenia: „(Ne)platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 525 ods. 1 veta druhá OZ je nevyhnutné posudzovať vždy v intenciach ustanovenia vylučujúceho postihnutelnosť určitej pohľadávky, pričom dovolací súd bol toho názoru, že pre vyslovenie neplatnosti postúpenia pohľadávky v prípadnom spore musí byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že pohľadávka je absolútne nevymožiteľná. V preskúmanom prípade ide o ustanovenie § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z., ktoré predstavuje legislatívny nástroj ochrany prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Otázke exekučnej imunity majetku štátu a výkladu predmetného ustanovenia sa v náleze zo 4. júla 2012 sp. zn. PL. ÚS 111/2011 (ďalej len „Nález“) komplexne venoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Pri interpretácii ustanovenia § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z., okrem iného, uviedol, že tento „nepokrýva podľa názoru ústavného súdu všetky peňažné prostriedky vynakladané zo štátneho rozpočtu ... Na mieste je preto reštriktívny výklad.“ Tiež uviedol, že zo systematického a logického hľadiska je normatívny obsah tohto ustanovenia celkom odlišný od matérie obsiahnutej v predchádzajúcich odsekoch zákona § 8 zákona č. 523/2004 Z.z., pretože v skutočnosti vôbec neupravuje výdavky štátneho rozpočtu, ale len zákaz exekúcie voči (niektorým) prostriedkom poskytnutým zo štátneho rozpočtu

a z rozpočtu Európskej únie. Navyše poukázal na možnosť vzniku absurdnej situácie ako dôsledok rozširujúceho výkladu daného ustanovenia, keďže výdavkami štátneho rozpočtu sú napríklad aj prostriedky slúžiace na úhradu platon štátnych zamestnancov (malo by teda tiež ísť „o prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu“). Pri širokom výklade by to znamenalo, že časť majetkovej podstaty fyzickej osoby tvorená platom štátneho zamestnanca by nebola postihnutelná prostredkami núteneho výkonu exekučného titulu znejúceho na tohto štátneho zamestnanca ako na povinného. Ústavný súd v Náleze v súvislosti s ustanovením § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z. považoval za rozhodujúce, že prostriedky poskytnuté podľa predmetného ustanovenia budú tvoriť v subjektoch na strane povinného v zásade iba časť ich majetku, čo v konečnom dôsledku znamená absenciu príčinnej súvislosti medzi exekučnou imunitou štátu zakotvenou v tomto ustanovení a prípadnou nevymožiteľnosťou pohľadávkov v exekučnom konaní. Zároveň pripomenal, že „exekúcie vedené v budúcnosti v týchto prípadoch môžu byť úspešné, aj keď nebudú môcť postihnúť časť majetku týchto organizácií spadajúcich pod ochranu podľa § 8 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlach“. Uvedené dosvedčuje aj vyjadrenie Ministerstva financií SR v preskúmavanej veci (č.l. 1359 spisu), podľa ktorého „Ministerstvo životného prostredia SR je štátou rozpočtovou organizáciou, ktorá hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu, a to predovšetkým s prostredkami, ktoré jej boli poskytnuté zo štátneho rozpočtu, avšak môže hospodáriť aj s inými prostredkami“. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že ústavný súd v rámci spomínaného Nálezu, okrem iného, vyslovil právnu úpravu zakladajúcu absolútну exekučnú imunitu štátu za nesúladnú s Ústavou SR a Dohovorom o ochrane základných ľudských práv a slobôd, následkom čoho stratili platnosť niektoré napadnuté ustanovenia. Po publikovaní Nálezu bola zákonodarcom prijatá novela Exekučného poriadku (zákon č. 230/2012 Z.z.), ktorým došlo k zavedeniu tzv. relatívnej exekučnoprávnej imunity určitého majetku štátu, čo v praxi znamená, že voči určitým majetkovým hodnotám je exekúcia absolutne neprípustná. Dovolací súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že ustanovenie § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z. nevylučuje z exekúcie celý majetok rozpočtových organizácií, a preto je opodstatnené konštatovanie, že nie je možné iba s poukazom na uvedené ustanovenie bez ďalšieho vysloviť neplatnosť Zmluvy. Z výkladu tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že exekučno-právna imunita sa vzťahuje nie na príslušný subjekt, ale na konkrétny majetok (porovnaj aj nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 240/2010, sp. zn. II. ÚS 509/2010). Neplatnosť Zmluvy by mohla nastať len v prípade, ak by bolo preukázané, že v čase uzavretia Zmluvy neexistoval majetok mimo rámca § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z.z..“

12. Prvoinštančný súd ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/60/2018 zo dňa 30.9.2019, v ktorej žalobca proti žalovanému, Univerzitnej nemocnici L. Pasteura Košice, uplatnil nárok na zaplatenie kúpnej ceny za predaj zdravotníckeho materiálu, ktorý mu bol postúpený na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 2017//02/57 od spoločnosti Operatíva medicínska spoločnosť s.r.o., v ktorej žalovaný okrem iných skutkových tvrdil aj to, že predmetné pohľadávky nebolo možné postúpiť podľa § 525 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že boli verejnoprávneho charakteru a vo všeobecnosti boli vylúčené z postúpenia. „Odvolací súd k námietke žalovaného, že postúpenie pohľadávky predstavuje nespôsobilý predmet postúpenia podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda obsah postúpených pohľadávok by sa so zreteľom na ochranu záujmov dlžníka v súvislosti so zmenou v osobe veriteľa zmenil (zhoršil), uviedol, že z postúpenia sú vylúčené len tie pohľadávky, ktoré sú späť s osobou pôvodného veriteľa do takej miery, že ich plnenie je nemožné úplne alebo je nemožné bez toho, aby došlo k zmene ich obsahu. Toto ustanovenie

zákona zabezpečuje dlžníkovi ochranu pred zhoršením jeho postavenia v záväzkovom právnom vzťahu. Peňažná pohľadávka voči dlžníkovi však nie je spojená s osobou pôvodného veriteľa. Keďže jej obsahom je povinnosť dlžníka plniť svoj záväzok v peniazoch a právo veriteľa požadovať plnenie. Plniť v peniazoch môže každá osoba. Postúpením peňažnej pohľadávky sa preto postavenie dlžníka nezhoršuje a zmena veriteľa peňažnej pohľadávky nemá vplyv na jej obsah a výkon práva iným, než pôvodným veriteľom pre dlžníka neznamená zmenu záväzku v jeho neprospech. Konštatoval, že pohľadávky, ktoré boli postúpené rozporovanou zmluvou o postúpení, nie sú pohľadávkami vyplývajúcimi z predpisov verejného práva, ale sú pohľadávkami zo súkromnoprávneho záväzkového vzťahu medzi dvoma subjektami založeného obchodnoprávnu kúpnou zmluvou podľa § 409 a nasl. Obchodného zákonníka.“

13. Prvoinštančný súd ďalej dôvodil tým, že nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy považoval za preukázany, pretože neboli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 10 zák. č. 523/2004 o rozpočtových pravidlach verejnej správy, ani podmienky uvedené v § 8 ods. 4 zák. č. 446/2001 o majetku vyšších územných celkov pre aplikáciu § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka na žalobcom uplatnenú pohľadávku v súvislosti s jej postúpením, pričom rešpektoval právny názor NS SR vyslovený v rozsudku vo veci vedenej pod sp. zn. 3Cdo/2/2016 zo dňa 11.4.2017. K stanovisku Ministerstva financií SR zo dňa 5.8.2020, ktoré predložil žalovaný prvoinštančný súd uviedol, že nejde o záväzné stanovisko pre súd má len informatívny charakter, pričom obsahom je citácia ustanovení zák. č. 446/2001 Z.z., ktoré boli súdu známe.

14. Prvoinštančný súd ďalej rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcom požadovaný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zodpovedá § 1 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013. Pričom omeškanie bolo posúdené podľa § 365 a 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

15. Prvoinštančný súd rozhodnutie o paušálnej náhrade nákladov spojených s uplatnením pohľadávky odôvodnil tým, že podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka a § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z. je výška paušálnej náhrady 40,- Eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania. Z dôvodovej správy vyplýva „predmetný novelizačný bod transponuje ustanovenie čl. 6 ods. 1 Smernice 2011/7/EU. Ustanovenie určuje výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky u osoby dlžníka, ktorú Smernica 2011/7/EU definuje minimálne na úrovni 40,- eur. Členské štáty s v rámci transpozície Smernice 2011/7/EU v súlade s jej čl. 12 ods. 3 môžu ustanoviť paušálnu náhradu vo vyššej sume ako 40,- eur, uvedené však predkladateľ vyhodnotil v podmienkach Slovenskej republiky a najmä vzhľadom na skutočnosť, že nárok na paušálnu náhradu vzniká bez ohľadu na sumu nezaplatenej (splatnej) pohľadávky veriteľa a dobu dlžníkovho omeškania (jeden deň alebo jeden rok), za nevhodné a hlavne neprimerané a neproporcionálne opatrenie. Paušálna náhrada nákladov spojených s uplatnením pohľadávky predstavuje náhradu tzv. administratívnych interných monitorovacích nákladov, ktoré vznikajú veriteľovi pri kontrole dodržiavania zmluvných záväzkov (ide najmä o náklady na vedenie evidencie pohľadávok, náklady súvisiace s telefonickou alebo písomnou urgenciou dlžníka, táto však nie je podmienkou pre vznik nároku na paušálnu náhradu nákladov). Paušálna náhrada však má slúžiť len na „náhradu“ toho druhu nákladov, ktoré vznikajú veriteľovi v súvislosti s monitorovaním jeho pohľadávok a „stavu (prípadne rozsahu) ich uspokojenia“. Ďalej argumentoval tým, že v prejednávanej veci nebolo sporné medzi stranami, že žalobca voči

žalovanému uplatnil na zaplatenie pohľadávku v celkovej výške 269.941,36 Eur pozostávajúcu zo 119 samostatných pohľadávok, ktoré mu boli účtované samostatnými faktúrami za dodávku liekov, liečiv, prípadne zdravotníckeho materiálu. Rovnako bolo nesporné, že zmluvou o postúpení pohľadávok č. 2018/04/46 zo dňa 17.4.2018 spoločnosť INTRAVENA s.r.o. so sídlom v Prešove ako postupca postúpila pohľadávky voči žalovanému špecifikované v prílohe č. 1 k zmluve v celkovej sume 269.941,36 Eur žalobcovi ako postupníkovi a že súčasťou zmluvy o postúpení pohľadávok bola aj príloha č. 1, v ktorej bol špecifikovaný zoznam postúpených pohľadávok. Podľa prvoinštančného súdu žalobcom uplatnený nárok vyplýva z uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávok a uplatnil ho v jednom súdnom konaní, na zákl. čoho mu patrí paušálna náhrada nákladov v sume 40,- Eur. Paušálna náhrada má slúžiť len na náhradu administratívnych nákladov, ktoré vznikajú veriteľovi v súvislosti s monitorovaním jeho pohľadávok a stavu, prípadne rozsahu ich uspokojenia. Má byť náhradou za vlastné náklady veriteľa na vymáhanie a je určená na to, aby veritelia dostali spravodlivú náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré im vznikli v dôsledku oneskorenej platby, tak ako uvádzajú Smernica Európskeho parlamentu a rady 2011/7/EÚ zo dňa 16.2.2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách vo svojej Preamble a v čl. 6 ods. 2. Má slúžiť na pokrytie vlastných výdavkov veriteľa spojených s uplatnením pohľadávky určenej fixnou sumou. Súd preto právny názor žalobcu, že náhrada nákladov v sume 40,- Eur patrí veriteľovi za každú faktúru, ktorou bola dlužníkovi fakturovaná konkrétna cena za dodaný tovar s tým, že súd nie je oprávnený moderovať, resp. vôbec nepriznať túto náhradu nákladov nepovažovať za správny. Prvoinštančný súd ďalej argumentoval tým, že hoci každá z predmetných pohľadávok bola samostatne uplatnitelná a vymáhatelná v súdnom konaní, na základe samostatných žalôb, právnym dôvodom ich uplatnenia žalobcom v súdnom konaní bolo ich postúpenie na základe jednej zmluvy o postúpení pohľadávok č. 2018/04/46 zo dňa 17.4.2018, z čoho vyplýva, že žalobca v čase uplatnenia pohľadávky súdnou cestou nemohol mať žiadny racionálny dôvod na to, aby každú nezaplatenú faktúru, ktorá tvorila prílohu zmluvy o postúpení pohľadávok uplatňoval voči žalovanému samostatne. Žalobcom uplatnená náhrada paušálnych nákladov v sume 4.760,- Eur za 119 faktúr odporuje účelu a zmyslu tohto inštitútu, ktorý nemá slúžiť ako sankcia za oneskorené platby, ale má predstavovať spravodlivú náhradu za vlastné náklady veriteľa na vymáhanie, ktoré mu vznikli v dôsledku oneskorenej platby. Do vlastných nákladov si však žalobca nemôže započíttať náhradu nákladov, ktoré vznikli vymáhaním splatnej pohľadávky jeho právnemu predchodecovi. Priznanie náhrady paušálnych nákladov v sume 4.760,- Eur žalobcovi by odporovalo cieľu, ktorý bol prijatím zákona č. 9/2013 Z.z. sledovaný a náhrada vypočítaná žalobcom ním prezentovaným spôsobom by nevyjadrovala spravodlivú hodnotu jeho vlastných nákladov na vymáhanie pohľadávky.

Odvolania strán

16. Žalovaný sa včas podaným odvolaním proti výroku I a výroku III napadnutého rozhodnutia domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu na ďalšie konanie alebo zmeny napadnutého rozsudku tak, že žaloba bude zamietnutá.

17. Žalovaný namietal, že pre rozhodnutie bola zásadná otázka posúdenia platnosti postúpenia pohľadávok, ktoré si žalobca uplatnil voči žalovanému. S poukazom na tvrdenia žalovaného a na rozhodnutie NS SR 3Cdo/2/2016 dôkazné bremeno o existencii majetku žalovaného podliehajúceho exekúcii a na tom podklade aj platnosti postúpenia pohľadávky bolo na žalobcovi. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka je z postúpenia vylúčená

akákoľvek pohľadávka (aj súkromno-právneho charakteru), ktorá nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nepostupiteľné pohľadávky v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavujú nielen pohľadávky, u ktorých zákon priamo vylučuje možnosť ich postúpenia (teda napr. práve pohľadávky verejnoprávnej povahy), ale aj tie, ktoré nemôžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia alebo exekúciou, a to v zmysle Občianskeho zákonníka ale aj osobitného predpisu. Preto nebol dôvod aby za pohľadávky, u ktorých je platné postúpenie v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčené neboli považované aj tie, ktorých výkon rozhodnutia/exekúciu vylučuje osobitný právny predpis. Takýmto osobitným právnym predpisom je zák. č. 446/2001 Z.z. o majetku vyššieho územného celku. Žalovaný ďalej poukázal na znenie § 6 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 446/2001 Z.z. a § 8 ods. 1 tohto predpisu a na časť odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/2/2016, v ktorej je uvedené, že dovolací súd je toho názoru, že pre vyslovenie neplatnosti postúpenia pohľadávky v prípadnom spore musí byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že pohľadávka je absolutne nevymožiteľná. Neplatnosť zmluvy o postúpení by mohla nastať v prípade, ak by bolo preukázané, že v čase uzavretia zmluvy neexistoval taký majetok, ktorý by bolo možné postihnúť výkonom rozhodnutia, pričom opak (existenciu takéhoto majetku) je povinný preukázať žalobca.

18. Žalovaný vycítal prvoinštančnému súdu, že nevysvetlil, z akého dôvodu mal zistené, že práve prostriedky žalovaného, ktoré sú príjmami súvisiacimi s jeho inou činnosťou (hospodárskou činnosťou, na ktorú bol zriadený) sú prostriedkami (všeobecným majetkom), ktorý nepatrí jeho zriaďovateľovi, a to najmä ak s poukazom na platnú právnu úpravu ust. § 6 ods. 3 zák. č. 446/2001 Z.z., ktorý výslovne vylučuje, aby správca nadobúdal majetok do svojho vlastníctva. Podľa názoru žalovaného išlo o mylný záver, na ktorom bola založená nesprávne ďalšia úvaha prípustnosti exekúcie práve pre tento majetok, keďže tieto prostriedky podľa názoru súdu nie sú prostriedkami poskytnutými z rozpočtu VÚC, a teda exekúcie podliehajú. V tejto súvislosti súd prvej inštancie nevysvetlil nijako svoje závery ani vo vzťahu k obsahu zásad hospodárenia s majetkom TSK najmä čl. IV bod 1 a 5, ktoré práve korešpondujú s § 6 ods. 3 zák. č. 446/2001 Z.z. Podľa žalovaného závery súdu prvej inštancie sú nepresvedčivé a v rozpore s platnou právnou úpravou nenáležite zjednodušujúce, keď súd nesprávne zamenil pojmy majetok vo vlastníctve a vlastné zdroje, ktorý každý z uvedených pojmov má vlastný odlišný obsah. V žiadnom prípade totiž neplatí, že vlastné zdroje rovná sa vlastný majetok (majetok vo vlastníctve). V zmysle § 24 ods. 7 zák. č. 523/2004 Z.z. platí, že príspevková organizácia uhrádza výdavky na prevádzku, opravy a údržbu hmotného majetku, ako aj na obstaranie hmotného a nehmotného majetku z vlastných zdrojov a z príspevku od zriaďovateľa, pričom vlastné zdroje používa prednostne. Podľa súdu prvej inštancie práve z tohto ustanovenia vyplýva, že žalovaný má aj vlastné zdroje, ktoré nepodliehajú režimu zákona o majetku vyššieho územného celku. Z jeho ďalšieho odôvodnenia potom vyplýva, hoc to priamo nekonštatuje, že považuje kategórie vlastné zdroje a majetok vo vlastníctve žalovaného za totožné. Podľa žalovaného s takýmto názorom nie je možné súhlasiť, pretože pojem vlastné zdroje je účtovnou kategóriou, ktorú zákon o účtovníctve a postupy účtovania definujú len nepriamo ako rozdiel majetku a záväzkov, o ktorých účtovná jednotka účtuje. Vo všeobecnosti teda vlastné imanie rovná sa vlastné zdroje účtovnej jednotky tvoria základné imanie, kapitálové fondy a fondy tvorené zo zisku, prevedené výsledky hospodárenia minulých rokov o výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia. Vlastné imanie sa teda nerovná majetok, nejde o totožné pojmy, ale o osobitnú účtovnú kategóriu, ktorá vyjadruje rozdiel v hodnote majetku a záväzkov, o ktorých účtovná jednotka účtuje. Napokon aj z dôkazov predložených v konaní žalobcom, účtovných závierok žalovaného,

vyplynulo, že vlastné imanie žalovaného je záporné číslo. Je teda logické, že s poukazom už len na tento fakt táto kategória nemôže predstavovať existenciu majetku ako hodnoty. Pojem vlastné imanie z účtovnej závierky súvahy, či poznámok nepreukazuje vlastníctvo konkrétneho majetku žalovaného, pričom napriek tomu súd prvej inštancie svoje zásadné závery založil na tejto skutočnosti.

19. Žalovaný uzavrel, že súd nesprávne právne posúdil tie skutočnosti, že majetkom samosprávneho kraja je aj ten majetok, ktorý správca nadobudol pri svojej činnosti či už hlavnej (v prípade žalovaného pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti) alebo vedľajšej (pri výkone podnikateľskej činnosti). Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že niektoré majetkové hodnoty, napr. finančné prostriedky z jeho činnosti by mali mať iný režim ako ostatný majetok, s ktorým žalovaný hospodári. Naopak, žalovaným spravovaný majetok je ako celok vlastníctvom jeho zriaďovateľa, nie správcu. Žalovaný ďalej uviedol, že v kontexte uvedenej argumentácie ked' napáda správnosť záveru súdu o otázke platnosti postúpenia a teda základ uplatnenej pohľadávky namieta aj príslušenstvo pohľadávky.

Odvolenie žalobcu

20. Žalobca sa včas podaným odvolaním voči výroku II. a III. domáhal, aby odvolací súd zmenil napadnuté výroky II. a III. rozsudku tak, že zaviaže žalovaného zaplatiť žalobcovi paušálnu náhradu nákladov v celkovej žalobou uplatnenej výške 4.760,- Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100%. Žalobca súčasne podal návrh na prerušenie odvolacieho konania do času, kým dovolací súd rozhodne o dovolení žalobcu v právnej veci vedenej pod sp. zn. 2Obdo/59/2021. Žalobca v odvolaní uviedol, že napadnuté rozhodnutie trpí inou vadou a súčasne sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP, teda že nesprávnym procesným postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a konanie malo vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súčasne odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Žalobca nesprávny procesný postup videl v tom, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces v rozsahu porušenia princípu právnej istoty a pre arbitrárnosť (nepreskúmateľnosť časti rozhodnutia súdu). Poukázal na uznesenia Ústavného súdu SR IV.ÚS 252/04 a I.ÚS 51/20. Uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v bode 52 a 53 je nesprávnym vyhodnotením a závermi k právnemu posúdeniu zákonného rozsahu nároku na paušálnu náhradu nákladov v zmysle § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka a § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z. Žalobca tvrdil, že odôvodnenie rozsudku vychádzalo, resp. bolo priamo skopírované z rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 27Co/104/2019-268, čo bolo arbitrárnym prevzatím právneho názoru iného súdu, na základe čoho bola žaloba v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na paušálnu náhradu nákladov, t.j. nad 40,- Eur ako nedôvodná zamietnutá. Podľa žalobcu je neprijateľné zo zákona, aby konajúci súd zamietol žalobu a jej zamietnutie odôvodnil okopírovaním odôvodnenia z iného rozsudku, pričom ani len nezmenil právny dôvod vzniku pohľadávky v danom rozsudku odvolacieho súdu - najomný vzťah, ktorý skutkovo ani vecne nesúvisel s právnym titulom vzniku pohľadávok a ich príslušenstva v odvolaní napádanom konaní pred súdom prvej inštancie - samostatné

kúpne zmluvy v režime § 409 Obchodného zákonníka. Podľa žalobcu už táto skutočnosť zakladá nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti. Opakovane zdôraznil, že sa súd nevysporiadal s argumentáciou žalobcu k tejto právnej otázke a s množstvom listinných dôkazov, ktoré do konania do vyhlásenia rozsudku predložil alebo ich označil, a to najmä konštantnú judikatúru odvolacích súdov, Krajských súdov v Košiciach, Nitre, Trnave a Žiline a oficiálny výklad Smernice a podobne.

22. Žalobca ďalej namietať rozhodnutie o trovách konania, keď podľa neho je neprijateľné, aby súd bez konkrétnego preskúmateľného matematického výpočtu určenia pomeru úspechu či neúspechu žalobcu vo veci podľa § 255 ods. 1 CSP len tak od oka určil, že keď mal žalobca neúspech len v časti príslušenstva istiny, t.j. vo výške 4.760,- Eur (správne to malo byť 4.720,- Eur), tak je vraj 10% neúspechu vo vzťahu k celku a žalovanému nárok na náhradu trov dokonca nevznikol žiadny. Číslo 10% nevychádza zo žiadneho prepočtu tam uvedených súm. Súd tak priznal žalobcovi pomernú náhradu trov 80 % vo vzťahu k celku, čo má predstavovať jeho čistý úspech vo veci. Takýto postup určenia pomeru úspechu či neúspechu strany sporu v konaní zo strany súdu je nepreskúmateľný a arbitrárný a má tak priamy následok aj v nesprávnom rozhodnutí aj v tejto časti súdenej veci.

23. Žalobca uviedol, že arbitrárnosť rozsudku vidí v skutkovo a právne nedostatočnom alebo až neexistujúcim a nezákonnom výklade v ust. § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka a § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2017 Z.z. a § 265 CSP v spojení s právou kvalifikáciou hmotnoprávneho aj procesného nároku žalobcu v konaní. Zo strany súdu išlo o chýbajúci alebo nechýbajúci, ale svojvoľný výklad zákona, ktorý nemá oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona a ani oporu vo vykonanom dokazovaní a rozhodnutie je minimálne v bodoch 52, 53 a 54 nepresvedčivé až nepreskúmateľné.

24. Žalobca nesprávne právne posúdenie a teda odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP videl v tom, že žalobca si pri uplatnení nároku na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením každej jednej zo žalovaných pohľadávok, teda každej zo 119 faktúr uplatnil v súlade s oficiálnym výkladom Smernice zo strany Európskej komisie a s judikatúrou súdov. Z odôvodnenia, ktorého časti v odvolaní žalobca odcitoval vyplýva, že prvoinštančný súd nesprávne a účelovo subsumoval pod nárok na paušálnu náhradu nákladov aj prípadné náklady žalobcu spojené s uplatnením pohľadávok na súde, tzv. vymáhanie pohľadávok, resp. sa snaží subsumovať pod paušálnu náhradu nákladov aj náklady krytie trov konania (právnych služieb) či služieb vymáhania pohľadávok s odkazom na ním prezentovaný výklad v čl. 6 ods. 1 až 3 Smernice. Takýto výklad je účelový, právne nesprávny a žiadnym spôsobom relevantne právne zdôvodnený. Paušálna náhrada nákladov je náhrada spojená s ešte predsúdnym uplatnením pohľadávok. Je potrebné rozlišovať nároky vyplývajúce z osobitných predpisov, a to nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávok a nárok na náklady súdneho konania (troyv konania), čo nie sú totožné právne nároky. Nárok na paušálnu náhradu nákladov vzniká zo zákona vo výške uvedenej v Nariadení a nie je ani preto potrebné vznik konkrétnych vlastných nákladov dlžníkovi alebo súdu preukazovať, a to ani zo strany pôvodného, ani nového veriteľa. Takúto povinnosť zákon ani iný všeobecne vykonávací predpis veriteľovi smerom k dlžníkovi či súdu v súdnom konaní neukladá. Pojem paušálna náhrada nákladov obsahovo v sebe zahrňa fakt, že vznik, výška a rozsah týchto nákladov sa a priori neposudzuje a ani pred súdom, ani inými orgánmi štátu nedokazuje. Ide o nárok stanovený komunitárnym právom transponovaným do záväznej

legislatívny SR a jeho výška nemôže byť predmetom skúmania a úvahy súdu. Súd tak nemá zákonný podklad, existenciu, rozsah a výšku skutočných vlastných nákladov skúmať a nemá zo zákona ani moderačné právo ju znížiť či vôbec nepriznať na základe svojej úvahy. Preto súd prvej inštancie inak o tomto nároku žalobcu ex lege rozhodnúť nemôže a teda v rozsudku ani nemal. Na záver uviedol, že každá z pohľadávok a jej príslušenstvo identifikovaných obchodnými faktúrami je samostatným majetkovým právom, s ktorým je žalobca oprávnený nakladať samostatne. Tým, že žaloba bola podaná v podobe súboru istín pohľadávok s príslušenstvami voči žalovanému jednou žalobou, nevzniklo podaním súhrnej žaloby nové súhrnné majetkové právo, ale nadálej právne existujú samostatné nároky z jednotlivých obchodov potvrdených faktúrami rámcami súboru pohľadávok. Žalobca si žalobou neuplatnil jeden nárok, ale naopak množstvo samostatných majetkových nárokov, a to jednou spoločnou žalobou. Žalobca tak konal racionálne a hospodárne a preto nemal byť len z tohto dôvodu rozhodnutím súdu sankcionovaný tým, že mu bol priznaný nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením len jednej pohľadávky vo výške 40,- Eur a v ostatnej časti mu bol nespravodlivo zamietnutý.

25. Žalobca vo vzťahu k napadnutému výroku o trovách konania uviedol, že prvoinštančný súd pochybil pri aplikácii príslušných ustanovení CSP. Neurčil hodnotu sporu ako základ, z ktorého by potom určil pomer úspechu vo veci. Teda chýba zjavne aj zdôvodnenie a tak pri zamietnutí nároku žalobcu na náhradu nákladov bez odkazu na konkrétnu aplikáciu a výklad príslušných právnych noriem a chýba riadne zdôvodnenie určenia pomeru výšky úspechu žalobcu, preto je rozsudok v tejto časti nesprávny.

Vyjadrenia strán

26. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že toto nebolo štrukturované podľa odvolacích dôvodov a nie je možné z neho presne identifikovať konkrétny odvolací dôvod a preto nie je riadne preskúmateľné. Povinnosťou úspešnej strany v spore a ani odvolacieho súdu nie je v odvolaní odvolateľa intuitívne hľadať a identifikovať jednotlivé odvolacie dôvody, ak tak neurobil samotný odvolateľ. Žalobca z odvolania identifikoval všeobecnú námietku, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil povinnosť dôkazného bremena žalobcu k preukázaniu existencie exekuovateľného majetku žalovaného ako podmienky platnosti postúpenia pohľadávky. Žalobca tak v podaní z 10.10.2020 a 12.5.2022 dostatočne právne odôvodnil, že na strane žalobcu nie je žiadne výlučné dôkazné bremeno, aby preukazoval a dokladal dôkazy o konkrétnom majetku žalovaného existujúceho v čase postúpenia pohľadávky, ktorý by podliehal exekúcii. Takáto povinnosť nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a je v rozpore so zásadou civilného sporového procesu podľa CSP, a preto nie je dôvodná. Žalobca z dôvodu opatrnosti preukazoval existenciu podnikateľskej činnosti a hmotného majetku žalovaného, ktorý podlieha exekúcii a priloženými dôkazmi dostatočne uniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Skutkové a právne závery týkajúce sa zistenia existencie majetku žalovaného podliehajúceho exekúcii uvedené v zdôvodnení v bodoch 40, 41 a 42 odôvodnenia rozsudku zjavne svedčia o tom, že žalobca uniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení a táto procesná a zároveň aj hmotnoprávna námietka žalovaného nebola súdom prijatá a bola súdom prvej inštancie vyhodnotená ako nedôvodná. Prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam ohľadom preukázateľnej existencie majetku žalovaného podliehajúceho exekúcii; a to už v čase úkonu postúpenia pohľadávok na žalobcu ako postupníka, ako aj v čase podania žaloby, ako aj v čase vydania rozsudku. Žalobca ďalej uviedol, že súd

neporušil právo žalovaného na spravodlivý proces, pretože postupoval procesne správne v celom konaní, v ktorom boli zachované všetky základné princípy civilného sporového konania. Dostatočne a náležite zistil skutkový stav veci na základe vykonaného dokazovania. Tento identifikoval a riadne právne posúdil, pričom skutkové závery subsumoval pod platné právne normy. Tiež sa vysporiadal v odôvodnení s podstatnými námietkami. Žalovaný riadne nezdôvodnil a nepreukázal, že by konanie pred súdom prvej inštancie trpelo inou procesnou vadou, nakoľko tátu ani nebola v odvolaní špecifikovaná.

27. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nemožno súhlasiť so žalobcom, že odôvodnenie súdu ohľadom zamietnutého nároku je nepreskúmateľným. Súd v bodoch 48 až 53 vysvetlil dôvody, pre ktoré nárok na paušálnu náhradu v žalobcom uplatnenej výške zamietol. Samotná citácia právneho názoru odvolacieho súdu z rozhodnutia v inej obdobnej veci a teda použiteľná aj v prejednávanej veci, použitá ako súčasť odôvodnenia rozsudku nemôže zakladat' zmätočnosť, prípadne nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Pokial' žalobca namietal, že sa prvoinštančný súd nevysporiadal so všetkými jeho námietkami, žalovaný uviedol, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť súdu reagovať na každú námietku či argument strany sporu. Súd je povinný v rozhodnutí sa vysporiadať so zásadnou argumentáciou strany sporu (dať odpoved' na kľúčové, právne a skutkovo irelevantné otázky), čo súd prvej inštancie aj vykonal. Žalovaný nesúhlasil s tým, že zamietavé rozhodnutie bolo výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Podľa jeho názoru paušálna náhrada patrí veriteľovi za vlastné náklady na vymáhanie. Žalobca nemá právo uplatňovať tento nárok za úkony jeho právnych predchodcov, čo súd prvej inštancie správne zhodnotil. Žalobca vo svojom vyjadrení k výšie uvedenému vyjadreniu žalovaného zotrval na dôvodoch odvolania, pričom uviedol, že žalovaný sa vo svojom vyjadrení k odvolacím dôvodom vecne vôbec nevyjadril. V ďalšom ďalej v podstate zopakoval argumentáciu uvedenú v odvolaní. Doplnil citáciu z často kladené otázky (FAQ) vydané Európskou komisiou k Smernici Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platiám v obchodných transakciách, dostupné online na adrese <<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16222/attachments/1/translations>>).

28. Zdôraznil hospodárnosť svojho konania, keď nepodal žaloby za každú faktúru zvlášť a teda súdy nezatážil 119 žalobami, preto by nemal byť za takýto postup sankcionovaný tým, že mu bol priznaný nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky len vo výške 40,- Eur, ako keby šlo len o jednu pohľadávku. Uzavrel, že výklad Smernice prezentovaný žalovaným a súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku je v rozpore s cieľom a účelom Smernice a de facto chráni dlžníkov pred súdnymi žalobami veriteľov k zaplateniu viacerých faktúr v jednom konaní a pri takom výklade sa ustanovenia Smernice úplne minuli účelu, ktoré malo jej prijatie nastoliť a teda účinnej ochrane veriteľov voči oneskoreným platiám. Súd prvej inštancie právne pochybil z dôvodu nesprávnej alebo neúplnej aplikácie, resp. opomenutia aplikácie viacerých zákonných ustanovení, najmä § 525 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 369c a § 488 Obchodného zákonníka, čl. 6 Smernice, § 2 Nariadenia č. 21/2013 Z.z., čl. 2 a 3 a § 262 v spojení s § 255 CSP, čím bol daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a teda že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Posúdenie odvolacím súdom

29. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP viazaný rozsahom odvolaní, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 CSP) prejednal odvolanie žalovaného a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti prvej a tretej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia nebolo dôvodné. Prejednal tiež odvolanie žalobcu proti druhej a tretej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu bolo dôvodné.

30. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, (1) Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. (2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

31. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

32. Podľa § 383 CSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

33. Podľa § 380 ods. 1 a 2 CSP, (1) Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. (2) Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

34. Podľa § 525 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník, (1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. (2) Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dôžníkom.

35. Podľa § 369c ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, (1) Omeškaním dôžníka vzniká veriteľovi okrem nárokov podľa § 369, 369a a 369b aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia. Výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

36. Podľa § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z., výška paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 zákona je 40 eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania.

37. Podľa § 8 ods. 1 a 4 zák. č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov, (1) Vyšší územný celok je povinný zachovať účelové určenie majetku, ktorý nadobudol podľa § 3 ods. 1 a § 3a tohto zákona a ktorý ku dňu prechodu majetku štátu na vyšší územný celok slúži na výchovno-vzdelávací proces v oblasti vzdelávania a výchovy a činnosti s nimi bezprostredne súvisiace, (10) na zabezpečenie sociálnej pomoci, zdravotnej starostlivosti

a kultúrnej činnosti. (4) Na majetok vo vlastníctve vyššieho územného celku uvedený v odseku 1 nemožno zriadíť záložné právo¹⁷⁾ ani zabezpečovací prevod práva,¹⁸⁾ uskutočniť výkon rozhodnutia, konkurzné konanie a vyrovnanie konanie podľa osobitných predpisov.¹⁹⁾ Obmedzenie podľa prvej vety sa neuplatní na zriadenie záložného práva podľa osobitného predpisu^{19aaa)} a jeho výkon.

38. Podľa § 8 ods. 10 zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy, (10) Výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov 14) nepodliehajú prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie. Hnuteľný majetok a nehnuteľný majetok obstaraný z prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie nepodlieha výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov, 14) s výnimkou výkonu rozhodnutia na majetok obstaraný z prostriedkov štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie, o ktorom tak ustanovuje zmluva alebo rozhodnutie. 24a)

39. Odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi žalovaného preskúmal napadnuté rozhodnutie vo výroku I z odvolacích dôvodov žalovaného. Žalovaný v podstate namietal, že napadnuté rozhodnutie trpí nesprávnosťou z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, pretože podľa žalovaného prvoinštančný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že vec nesprávne právne posúdil.

40. Predmetom sporu bolo žalobcom uplatnené právo na zaplatenie faktúr za dodaný tovar. Žalovaný sa bránil tým, že zmluva o postúpení pohľadávok nebola platným právnym úkonom. Postúpenie pohľadávky bolo v rozpore s § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd vo veci zaujal právny názor, podľa ktorého obrana žalovaného nebola opodstatnená. Žalobcovi postúpené pohľadávky podľa názoru súdu nepredstavujú nespôsobilý predmet postúpenia z dôvodu uspokojovania verejných potrieb tak, ako to uvádzal žalovaný, pretože nešlo o postúpenie prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, rozpočtu Európskej únie, ale o pohľadávku predstavujúcu nezaplatenú cenu liekov, liečiv a zdravotníckeho materiálu. V danom prípade išlo o pohľadávky vzniknuté na základe súkromnoprávneho vzťahu medzi spoločnosťou INTRAVENA s. r.o. so sídlom v Prešove a žalovaným, ktorý bol založený jednotlivými objednávkami žalovaného predstavujúcimi kúpne zmluvy podľa § 409 a nasl. Obchodného zákonníka. Zákaz postúpenia verejnoprávnych pohľadávok sa týka len tých pohľadávok, ktoré vznikli z výkonu verejnej moci, ktorá bola príslušnému subjektu zverená na základe zákona, napr. dane, poplatky, pokuty. Pohľadávky za dodaný zdravotnícky materiál nepatria medzi pohľadávky verejnoprávneho charakteru. Keďže postúpenie sa týkalo pohľadávok z titulu nároku na zaplatenie kúpnej ceny za dodaný tovar, nešlo o postúpenie prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie a žalovaný ako príspevková organizácia má časť svojich nákladov pokrytých vlastnými tržbami, čo bolo v konaní žalobcom preukázané.

41. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia vo výroku I z dôvodov uplatnených žalovaným v odvolaní zistil, že prvoinštančný súd vykonal dokazovanie v takom rozsahu, ktorý bol potrebný na správne zistenie skutkového stavu, pričom dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré aj správne právne vyložil. Rozhodnutie má náležitosti vyžadované § 220 ods. 2 až 4 CSP, preto netrpí nedostatkom nedostatočného odôvodnenia. Odvolací súd

nezistil procesné pochybenia v konaní pred prvoinštančným súdom a súd prvej inštancie neodňal stranám možnosť konáť pred súdom, neporušil zásadu spravodlivého procesu.

42. Žalovaný v odvolaní zotrval na svojej argumentácii, ktorú uplatnil aj v prvoinštančnom konaní a na ktorú dostal od prvoinštančného súdu dostatočné, resp. vyčerpávajúce odpovede.

43. Pokial' žalovaný vo svojej podstate argumentoval tým, že jeho nemajetnosť je dôvodom, pre ktorý predmetné pohľadávky neboli postihnutelné výkonom rozhodnutia, odvolací súd takýmto odvolacím námiestkam nemohol priznať žiadnu relevanciu. Podľa § 525 ods. 1, Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokial' nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. V preskúmavanej veci žalovaný v podstate namietal, že v danom prípade zákaz postúpenia pohľadávky bol naplnený podľa § 525 ods. 1, druhá veta a teda že išlo o pohľadávky, ktoré nemôžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia z dôvodu, že žalovaný je nemajetný. Treba uviesť, že Občiansky zákonník neobsahuje vymedzenie pojmu „postihnutie pohľadávky výkonom rozhodnutia“, preto je potrebné vychádzať z výkladu tohto ustanovenia, predovšetkým z gramatického výkladu, podľa ktorého postihnúť výkonom rozhodnutia, znamená nepriaznivo zasiahnuť výkonom rozhodnutia. Pohľadávka bude postihnutá výkonom rozhodnutia vtedy, keď sama je ako majetkové právo predmetom exekúcie, jej veriteľ je v postavení povinného. Postihnúť pohľadávku výkonom rozhodnutia znamená zexkuovať pohľadávku. Treba rozlišovať medzi zexkuovaním pohľadávky a vymožením pohľadávky, vymôcť pohľadávku znamená uspokojiť pohľadávku. V zmysle § 233 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku tam, kde sa v osobitných predpisoch hovorí o súdnom výkone rozhodnutia, rozumie sa tým vykonávanie exekúcie aj podľa tohto zákona. Peňažné pohľadávky, ktoré nemôžu byť postihnuté exekúciou, sú uvedené v Exekučnom poriadku, a to pohľadávky z účtu uvedené v § 104 Exekučného poriadku, iné peňažné pohľadávky uvedené v § 111 a § 112 Exekučného poriadku. V danom prípade išlo o peňažné pohľadávky, ktoré do tohto vymedzenia nespadajú.

44. Na rozdiel od odôvodnenia rozhodnutia NS SR 3Cdo/2/2016, na ktoré poukazoval prvoinštančný súd, ktoré je jedným rozhodnutím, takže nepredstavuje ustálenú rozhodovaciú prax, podľa odvolacieho súdu ani vyššie uvedeným gramatickým výkladom a ani logickým a teleologickým výkladom § 521 ods. 1, nemožno dospiť k záveru, že druhá veta - postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokial' nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia - znamená, že nemožno postúpiť pohľadávku, ktorá je nevymožiteľná či už pre exekučnú imunitu povinného alebo nemajetnosť povinného. Zo znenia § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o ustanovenie zákona, ktoré slúži na ochranu dlžníka pred zhoršením jeho postavenia v dôsledku zmeny veriteľa. Zákaz postúpenia nevymožiteľnej pohľadávky by bol v rozpore s týmto účelom, nakoľko by nešlo o ochranu dlžníka, ale by išlo o ochranu postupníka pred nadobudnutím nevymožiteľnej pohľadávky. Avšak takú ochranu zabezpečuje § 527 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za vymožiteľnosť postúpenej pohľadávky postupca ručí do výšky prijatej odplaty spolu s úrokmi, len keď sa na to postupníkovi písomne zaviaza; toto ručenie však zaniká, ak postupník nevymáha postúpenú pohľadávku od dlžníka bez zbytočného odkladu na súde.

45. Žalovaný argumentoval, že pohľadávky vylúčené z postúpenia podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú tie, u ktorých výkon rozhodnutia vylučuje osobitný predpis, ktorým v danom preskúmavanom prípade je zákon č. 446/2001 Z. z. o majetku vyššieho územného celku s poukazom na § 6 ods. 1, 2 a 3 a § 8 ods. 1 a 4, pre ktorý platí, že na majetok vo vlastníctve vyššieho územného celku je nemožné uskutočniť výkon rozhodnutia podľa osobitných predpisov. K takejto argumentácii okrem vyššie uvedeného možno uviesť aj to, že podľa § 24 ods. 7 zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy upravujúce hospodárenie príspevkových organizácií príspevková organizácia uhrádza výdavky na prevádzku, opravy a údržbu hmotného majetku, ako aj na obstaranie hmotného a nehmotného majetku z vlastných zdrojov a z príspevku u zriaďovateľa, pričom vlastné zdroje používa prednostne. Zriaďovateľ poskytuje príspevkovej organizácii príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný; to neplatní, ak je príspevková organizácia zdravotníckym zariadením, ktorému patrí úhrada za poskytovanú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu. Zriaďovateľ môže príspevkovej organizácii krátiť alebo zvýšiť príspevok pre nedodržanie alebo zmenu podmienok, za ktorých bol určený finančný vzťah medzi zriaďovateľom a príspevkovou organizáciou. Podľa § 21 zák. č. 523/2004 Z. z. ods. 2 a 4, príspevková organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorá je na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku zapojená príspevkom a ktorej z pravidla menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu. Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný hospodári s prostriedkami z verejných zdrojov a aj z vlastnými prostriedkami. Pokial žalovaný argumentoval tým, že pri svojom hospodárení nenadobúda majetok do svojho vlastníctva ale do vlastníctva vyššieho územného celku, pričom tento je vylúčený z exekúcie podľa § 8 ods. 4 zák. 446/2001 Z. z. je potrebné uviesť, že vylúčený z exekúcie je len ten majetok vo vlastníctve vyššieho územného celku, ktorý je uvedený v § 8 ods. 1 zák. č. 446/2001 Z. z. Týmto majetkom podľa § 8 ods. 1 je majetok, ku ktorému je vyšší územný celok povinný zachovať účelové určenie majetku, ktorý je v tomto ustanovení konkrétnie vymedzený ako majetok, ktorý slúži na výchovnovzdelávací proces v oblasti vzdelávania a výchova a činnosti s ním bezprostredne súvisiace, na zabezpečenie sociálnej pomoci, zdravotnej starostlivosti a kultúrnej činnosti. Z vyššie uvedeného dokazovania vyplýva, že žalovaný hospodári aj s majetkom iného účelového určenia a preto jeho argumentácia, že ide o majetok, ktorý je vylúčený z exekúcie nemohla obstať. Správca vykonáva právne úkony pri nadobúdaní a správe majetku vyššieho územného celku v mene vyššieho územného celku.

46. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd argumentáciu žalovaného o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok a tým nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v tomto konaní nemohol prisvedčiť. Uvedená argumentácia žalovaného nič nemení na správnosti právnych záverov prvoinštančného súdu, že postúpené pohľadávky nie sú pohľadávky, ktoré sú z výkonu rozhodnutia vylúčené, pretože neboli splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 10 zák. č. 523/2004 a podmienky uvedené v § 8 ods. 4 zák. č. 446/2001 Z. z. pre aplikáciu § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Naopak prvoinštančný súd, kedž žalobcom predloženú zmluvu o postúpení pohľadávok vyhodnotil ako platný právny úkon, ktorý netrpí dôvodom neplatnosti podľa § 521 ods. 1 Občianskeho zákonníka a námietky žalovaného z tohto dôvodu

vyhodnotil ako nedôvodné, vec správne právne posúdil. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia vo výroku I z dôvodov uplatnených žalovaným v odvolaní nedospel k záveru o vecnej nesprávnosti rozhodnutia, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

47. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie vo výroku II a III z dôvodov uplatnených v odvolaní žalobcu, pričom po preskúmaní veci z týchto dôvodov dospel k záveru, že odvolanie bolo dôvodné.

48. Súdny dvor Európskej únie v Rozsudku C-585/20 zo dňa 20. októbra 2022 podal výklad článok 6 upravujúceho minimálnu paušálnu sumu náhrady nákladov v Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/ES. Uvedené ustanovenie smernice bolo transponované do slovenského právneho poriadku priatím § 369c Obchodného zákonníka. Súdny dvor Európskej únie v bode 1 predmetného rozsudku vyložil článok 6 tejto smernice tak, že „článok 6 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/ES sa má vyklaadať v tom zmysle, že: minimálna paušálna suma vo výške 40,- Eur ako náhrada nákladov veriteľa na vymáhanie vzniknutých v dôsledku oneskorenej platby dlžníka je splatná za každú obchodnú transakciu nezaplatenú po termíne splatnosti a uvedenú na faktúre, vrátane prípadu, keď je táto faktúra spomedzi ďalších faktúr predmetom jednej administratívnej sťažnosti alebo žaloby“.

49. Najvyšší súd SR v rozhodnutí 2Obdo/59/2021 zo dňa 30.11.2022 s odkazom na závery Súdneho dvora Európskej únie týkajúce sa prejudiciálneho zodpovedania právnej otázky súvisiacej s nárokom na minimálnu paušálnu sumu stanovenú v článku 6 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/7/ES, resp. § 369c Obchodného zákonníka v spojení s § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. v bode 77 odôvodnenia konštatoval, že minimálna paušálna suma vo výške 40,-Eur, ako náhrada nákladov na vymáhanie je splatná veriteľovi, ktorý si splnil svoje povinnosti v súvislosti s každou platbou, ktorá nebola uskutočnená po termíne splatnosti odplaty za obchodnú transakciu uvedenú na faktúre alebo rovnocennej výzve na zaplatenie, okrem prípadu, že dlžník nie je zodpovedný za vzniknuté meškanie. Preto v prípade podania jedinej žaloby na vymáhanie platby týkajúcej sa viacerých nezaplatených obchodných transakcií po termíne splatnosti, náležite uvedených vo faktúrach alebo rovnocenných výzvach na zaplatenie, nemôže mať za následok zníženie minimálnej paušálnej sumy splatnej ako náhrada na nákladov na vymáhanie za každú oneskorenú platbu. Zníženie takejto náhrady by v konečnom dôsledku viedlo k oslobodeniu dlžníka od časti finančnej záťaže vyplývajúcej z jeho povinnosti zaplatiť na základe každej nezaplatenej faktúry po termíne splatnosti paušálnu sumu vo výške 40,- Eur stanovenú v § 369c Obchodného zákonníka v spojení s § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z.

50. Vzhľadom na vyšie uvedené právne závery, ktoré pri výklade § 369c Obchodného zákonníka a § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. podal Najvyšší súd SR, ktorý je eurokonformný súladný s výkladom smernice podaným Súdnym dvorom Európskej únie, je tieto potrebné aplikovať aj v predmetnom konaní, ktorého predmetom bolo riešenie rovnakej otázky paušálnej náhrady nákladov v prípade uplatnenia práva na zaplatenie viacerých pohľadávok v jednej žalobe. V konaní nebolo sporné, že žalobca podanou žalobou uplatnil právo na zaplatenie viacerých dodávok tovaru, liekov a zdravotníckeho materiálu, pričom každá z dodávok bola fakturovaná v žalobe uvedenými faktúrami. Prvoinštančný súd tak

nesprávne právne vec posúdil, keď žalobcovi nepriznal právo na náhradu paušálnych nákladov za každú včas nezaplatenú obchodnú transakciu vyfakturovanú faktúrou. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie vo výroku II, zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi paušálnu náhradu nákladov vo výške 40,- Eur za každú zo žalobou uplatnených faktúr po odpočítaní 40,- Eur, ktoré boli žalobcovi priznané v prvej vete výrokového rozhodnutia a teda zaplatiť žalobcovi sumu 4.720,- Eur.

51. Žalobca žiadal, aby súd konanie prerušil do rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci č. 2Obdo/59/2021. Odvolaciemu súdu bola vec predložená potom, ako bolo vydané vyšše uvedené rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, ktorý podal výklad k Smernici a potom, ako bolo v konaní pred Najvyšším súdom SR č.k. 2Obdo/59/2021 rozhodnuté, takže dôvod na prerušenie konania uvádzaný žalobcom v čase predloženia veci odvolaciemu súdu už neboli aktuálny. Odvolací súd preto tomuto návrhu nevyhovel.

52. Vzhľadom na to, že odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie v druhej výrokovej vete tak, že aj v tejto časti žalobcovi v plnom rozsahu vyhovel, bolo potrebné zmeniť aj súvisiace rozhodnutie o trovách konania. Odvolací súd toto zmenil aplikujúc na svoje rozhodnutie § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto bolo prvoinštančné rozhodnutie o trovách zmenené tak, že žalobcovi bol priznaný proti žalovanému nárok na náhradu trov konania 100 %.

53. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakol'ko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalovanému, ktorý bol v konaní neúspešný, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

54. Rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté v pomere hlasov 3:0.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znova od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Členka senátu JUDr. Andrea Gindlová nepodpísala písomné vyhotovenie rozhodnutia z dôvodu jej ospravedlnenej neprítomnosti na súde v čase písomného vyhotovenia rozhodnutia.

V Banskej Bystrici dňa 20. februára 2024

JUDr. Jana Novotná
predsedníčka senátu

JUDr. Miriam Boborová Sninská
členka senátu

JUDr. Andrea Gindlová
členka senátu